

KÚRIA

Bfv.I.867/2015/10.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év október hó 27. napján tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű, **a** II. rendű és **a** III. rendű terheltek védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 23.B.707/2010/98. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.43/2014/20. számú ítéletét **az** I. rendű, **a** II. rendű és **a** III. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2013. december 13-án meghozott 23.B.707/2010/98. számú ítéletével bűnösnek mondta ki

- **az** I. rendű terheltet költségvetési csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegédet [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont II. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegédet [Btk. 345. §], ezért halmazati büntetésül hat évi szabadságvesztés büntetésre ítélte és öt évi időtartamra közügyektől eltiltotta, a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, melyből a kiszabott tartam kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra, míg a Btk. 298. § (1) bekezdés b) pontban írt számvitel rendje megsértése vétségének vádjá alól felmentette;
- **a** II. rendű terheltet költségvetési csalás büntettének kísérletében, mint bűnsegédet [Btk. 396. § (1) bekezdés a)

pont és (5) bekezdés b) pont II. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegédet [Btk. 345. §], ezért a bíróság halmazati büntetésül öt év szabadságvesztés büntetésre ítélte és öt évi időtartamra a közügyektől eltiltotta, a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, melyből a kiszabott tartam kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra;

- **a** III. rendű terhelte költségvetési csalás bűntettének kísérletében, mint bűnsegédet [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont II. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, mint bűnsegédet [Btk. 345. §], ezért halmazati büntetésül hat év négy hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte és öt évre a közügyektől eltiltotta, a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A bíróság kötelezte a terhelteket a bűnügyi költség viselésére is.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2014. október 29-én jogerőre emelkedett 5.Bf.43/2014/20. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy **az** I. rendű terhelte a cselekményeit közvetett tettesként követte el, **az** I. rendű terhelte szabadságvesztés büntetését három évre, a közügyektől eltiltást három évre, **a** II. rendű terhelte szabadságvesztés büntetését kettő évre, a közügyektől eltiltást kettő évre, **a** III. rendű terhelte szabadságvesztés büntetését öt évre enyhítette. A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a terhelteket egyetemlegesen kötelezte.

A jogerős határozatok ellen **az** I. rendű, **a** II. rendű és **a** III. rendű terheltek meghatalmazott védője a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára - figyelemmel a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontjának a) és b) alpontjaira - alapítva nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.969/2015. számú írásbeli nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben nem alapos, ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat mindhárom terhelte tekintetében hatályában tartsa fenn.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt nem az ügyész nyújtotta be a terhelte terhére - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.

Felülvizsgálatnak kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okok miatt van helye, és a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján hivatalból folytatandó vizsgálat keretében a Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre lehet figyelemmel.

Ilyen, az indítványozó által hivatkozott Be. 373. § (1) bekezdés III. a) alpontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az, ha az eljárás bírósága az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A fentiekben idézett felülvizsgálati ok csak akkor valósul meg, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdések tekintetében - ide értve a büntetés kiszabását is - mulasztja el az indokolási kötelezettségét oly mértékben, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Nem állapítható meg az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése, ha az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljárás bíróságának a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, valamint az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta.

Az indokolási kötelezettség megsértésére történt hivatkozás nem alapos.

Olyan mérvű mulasztást maga a felülvizsgálati indítvány sem jelölt meg, ami a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását eredményezné, csupán azt kifogásolta, hogy az eljárás bírósága nem adta indokát a bizonyítási indítványok elutasításának, holott épp az előterjesztett indítványok eredményeképpen beszerzett adatok befolyásolhatták volna érdemben a tényállást. Mindemellett a védelem további jogi következtetéseket tudott volna levonni a bizonyítási indítványok elutasításának indokából, melyek a másodfokú eljárásban relevanciával bírtak volna. Ezt a lehetőséget nem biztosították a terhelteknek. Sérlemelte, hogy az ítélet táblája szerint az elutasított indítványokból nyerhető bizonyítékok nem lettek volna alkalmasak a bíróság által megállapított tényállás megdöntésére, ami csupán megalapozatlan feltételezés.

A felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozással valóban az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadta. Az a kifogás, hogy a külföldi adóhatóságok iratai hiányoznak, és az ezekről szóló

rendőri jelentések nincsenek összhangban az ítéleti megállapításokkal, a tényállás támadásának minősül.

A felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértések között a bizonyítási indítvány elutasításával összefüggő indokolási kötelezettség hiánya nem szerepel, ezért azzal a Kúria érdemben nem foglalkozott.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontjára tekintettel a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tesz eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A felülvizsgálati indítvány szerint ezen eljárási szabálysértés jelen esetben az előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítására vonatkozó indokolás elmaradásával valósult meg.

Megjegyzi a Kúria, hogy - miként azt a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtette - az elsőfokú bíróság ítéletében (59. oldal) számot adott az előterjesztett leglényegesebb bizonyítékok elutasításának okairól, és a másodfokon eljáró ítélőtábla is osztotta a törvényszék indokait, míg a többi döntés vagy indokolás nélkül mellőzött bizonyítási indítvány tekintetében a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy azok teljesítése szükségtelen lett volna. Mindemellett az ítélőtábla - szemben a felülvizsgálati indítványban írtakkal - részletes indokolást adott az elsőfokú eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványok és azokkal kapcsolatos döntések, illetve azok indokolása tekintetében tett megállapításairól (26-28. oldal), végezetül kellően megindokolta a másodfokú eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításának okait (28. oldal 6. bekezdés).

A bizonyítási indítványokkal kapcsolatban helyesen foglalt állást az első- és másodfokú bíróság, amikor ezek teljesítésének indokoltságát a bizonyítandó tények köréhez igazodóan teljesítette, vagy utasította el. A bűncselekmény ugyanis azzal valósult meg, hogy az adóhatóságnak az I. rendű terhelt olyan általános forgalmi adó bevallást nyújtott be - a számlák és a bevallás valótlanságáról nem tudó ügyvéden keresztül - amelyek alapját képező számlákon a feltüntetett gazdasági események bizonyítottan nem következtek be. Az ítéleti tényállás tényként tartalmazza, hogy a számlákon megjelölt és IMEI algoritmusos számmal megjelölt - azonosítható - készülékek beszerzése nem történt meg a számlákon írtak szerint, így a levonás, illetőleg beszámítás alapjául e bizonylatok nem szolgálhattak volna. Ehhez képest az ismeretlen forrásból beszerzett telefonok szállításának, a tachográf adatok elemzésének, az ausztriai útvonaladatok felderítésének adatai, a raktározás, az ezekre vonatkozó szerződéses kapcsolatok vizsgálata, a külföldi szerződéses partnerek nemzeti adóhatósági vizsgálati iratainak a beszerzése ekként a bizonyítás körén kívül esett.

Az indítványozó nyomozati hiányosságokat is kifogásolt, így azt, hogy a könyvszakértő csak az iratanyagban fellelhető bizonylatokat vizsgálhatta, amelyek ekként nem nyújthattak kellő bizonyosságot annak megállapítására, hogy az adott gazdasági események az adott időpontban és helyen valóban megtörténtek-e. E körben az elsőfokú bíróság ítéletének iratellenességére is hivatkozott, amikor azt kifogásolta, hogy a ... Kft. „ténylegesen gazdasági tevékenységet nem végző” társaság volt, holott ezt cáfolják és egyértelműen bizonyítják a korábban becsatolt, de a bíróság által figyelembe nem vett dokumentumok. Kétségét fejezte ki az I. rendű terhelt által korábban a nyomozó hatóság részére átadott és a szakértői vizsgálat alapját képező tachográf korongok azonosságát illetően.

A Be. 423. § (1) bekezdésében rögzített törvényi előírásból következően a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül; a jogerős határozatban megállapított tényállás a felülvizsgálati indítványban nem támadható. A tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok, a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem vitatható.

Az indítvány előterjesztője ezen törvényi rendelkezést figyelmen kívül hagyva, iratellenességre hivatkozással valójában a megállapított tényállást támadja.

A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10).

A felülvizsgálati indítvány ebben a részében törvényben kizárt.

Az indítvány szerint sérült a III. rendű terhelt védelemhez való joga, amikor a nyomozati szakaszban részére a hatóság annak ellenére védőt rendelt ki, hogy meghatalmazott védőjének meghatalmazása megszűnt volna.

A felülvizsgálati indítvány azon része, mely a nyomozati szakaszban a védő kirendelésével megvalósult állítólagos eljárási szabálysértésre - és ezáltal az 1991. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. Cikk 3. c) pontjának megsértésére (tiszteességes tárgyaláshoz való jog) - hivatkozik, a törvényben kizárt. A védelem jogának az eljárás nyomozati szakaszában történt megsértése még helyt állósága esetén sem szolgálhat felülvizsgálat alapjául.

A védő felülvizsgálati indítványában - bár kifejezetten nem hivatkozott arra, hogy az ügyben olyan bíró járt el, akitől az ügy

elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható [Be. 21. § (1) bekezdés e) pont] - sérelmezte az elfogultsági kifogások elintézésének módját is.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. b) pontja értelmében abszolút hatályon kívül helyezési ok, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt. A bíró kizárásának okait a Be. 21. § (1) bekezdése rögzíti. A bíró kizárására elfogultság miatt akkor kerülhet sor, ha tőle az ügy elfogulatlan megítélése valamely ésszerű és konkrét ok miatt nem várható.

A felülvizsgálati indítványban a védő azonban ilyen konkrét és ésszerű okot nem jelölt meg.

A 25/2013. (X. 4.) AB határozat szerint a felülvizsgálati eljárás Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában írt feltételek alkalmazása akkor áll összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő pártatlan bírói eljárással, ha az elfogultságra alapított felülvizsgálati indítvány szerinti kizárási ok a jogerős döntés meghozatalát követően merült fel.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt ebben a részében sem találta alaposnak.

Végül az indítvány előterjesztője hivatkozott a Be. 373. § (1) bekezdés III. pont b) alpontjában írt azon szabály megsértésére is, amely szerint az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. Ezen hivatkozás alapját az indítványban nem jelölte meg, és az adott ügyben ez nem értelmezhető.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatot **az** I. rendű, **a** II. rendű és **a** III. rendű terheltek tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. október 27.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Elek Balázs s.k. bíró

A kiadmány hitelél:
TóthLné
bíróági tisztviselő